Aº. 1858. Nº. 288.

Opregte Dingsdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 7 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

PARIJS, 4 December.

De *Moniteur* behelst de navolgende mededeeling:

„Verscheidene parijsche dagbladen hebben dezer dagen met eene betreurenswaardige halstarrigheid eenen strijd gevoerd en daardoor eene vrees doen ontstaan voor verwikkelingen, waartoe de betrekkingen tusschen ons en de buitenlandsche mogendheden volstrekt geene aanleiding geven. De Regering des Keizers acht het van haren pligt, het publiek te waarschuwen tegen den indruk eener gedachten-wisseling, welke van dien aard is, dat onze goede betrekking met eene geallieerde mogendheid daardoor zou kunnen worden verstoord."

In het regeringsblad is verder een keizerlijk besluit uitgevaardigd, waarbij, naar aanleiding van een rapport van den Prins-minister van kolonien, de toestand der koloniale magistratuur in Algerie wordt geregeld. Zooals die toestand nu is, is de magistratuur in Algerie wettig hooger geplaatst dan die der overige kolonien. Deze toestand, die door niets schijnt te worden geregtvaardigt, wordt thans gewijzigd, vermits de Keizer heeft bepaald, dat voortaan geheele gelijkheid van rang en regten zal bestaan tusschen de koloniale magistratuur en die van het moederland. Verder heeft de Keizer gelast, dat de regterlijke magt in de kolonien zal worden geplaatst onder het gezag van den minister van Algerie en de Kolonien.

— De laatste personen, die uitgenoodigd zijn geworden ter bijwoning der feesten te Compiègne, zijn heden namiddag in deze hoofdstad teruggekomen. Men verzekert, dat zij uiterst tevreden zijn over de wijze, waarop zij van wege den Keizer zijn ontvangen, en dat zij vooral met genoegen hebben bespeurd, dat noch Z. M., noch de personen zijner dagelijksche omgeving, zich eenigermate bekommerd hebben betoond, ter zake der oorlogzuchtige geruchten, welke zooveel onrust onder de menigte hebben verwekt.

De Keizer en de Keizerin worden eerstdaags hier ter stede terug verwacht.

— De zaak van den graaf *de Montalembert* is steeds een voornaam onderwerp der gesprekken.

Van eene doorgaans goed onderrigte zijde wordt medegedeeld, dat het appèl zijnen geregelden gang zal hebben en het o. ministerie zich daartegen niet zal verzetten uit naam van de Regering en uit kracht der regten van den Souverein. Het Hof zal alzoo beslissen, als ware de Keizer niet tusschenbeiden getreden. Mogt de veroordeeling in stand worden gehouden, dan zal moeten worden onderzocht, of de gratie is vernietigd door het feit van het appèl.

Zooals men zich zal herinneren, heeft de graaf *de Montalembert* in zijnen brief aan den kardinaal *Morlot* verklaard, dat hij zich met trotschheid verheft op zijne veroordeeling. De Regering heeft zich volstrekt niet verzet tegen de verspreiding der dagbladen, welke dien brief hebben medegedeeld, doch zij laat niet na, door hare half-officiële organen te doen opmerken, dat de graaf *de Montalembert*, die zich zoo gaarne doet kennen als een voorstander der maatschappelijke grondslagen, thans de eerste is om die grondslagen te verzwakken. Van die zijde wordt gevraagd, hoe het mogelijk is, dat de graaf, na in der tijd nadrukkelijk de onafzetbaarheid en onafhankelijkheid der magistratuur te hebben verdedigd, de door zoodanige onpartijdige magt uitgesprokene veroordeeling als eene *eer* kan beschouwen?

Het baart eenige bevreemding, dat wel de brief van den graaf in zijn geheel is bekend gemaakt, doch dat zulks geenszins het geval is met het antwoord van den kardinaal *Morlot*. Men wil weten, dat de prelaat zich in dien brief allezins ten gunste van den graaf uitlaat.

Men had in de regterlijke kringen gedacht, dat de heer *Douniol*, de gerant van den *Correspondant*, zou hebben geappelleerd, op het voorbeeld van den heer *de Montalembert*. Heden is het de dag, waarop de termijn voor de aanteekening van het appèl eindigt, en tot dusver heeft de heer *Douniol* niets van zich doen hooren. Het zeggen is, dat hij de hem opgelegde boete heeft betaald. Dit laatste behoeft evenwel bevestiging.

— Het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* behelst thans zeer breedvoerige beschouwingen over den toestand van Pruissen, en velt een hoogst gunstig oordeel over den Prins-Regent, als een Vorst van een openhartig en loyal karakter, die bezield is met eene edelaardige fierheid en boven alles gestemd is om krachtdadig de hand te houden aan de overleveringen van zijn geslacht.

In de *Univers* wordt inmiddels bij deze gelegenheid zeer bepaald te kennen gegeven, dat de katholieke Kerk in Pruissen betere tijden te gemoet gaat, en zulks de beste waarborg is voor de rust daar te lande en voor de eer der regering van den Prins-Regent.

PARIJS, 5 December.

In den *Moniteur* is het besluit afgekondigd, waarbij de leden van den Hoogen Raad van toezigt voor Algerie en de Kolonien worden benoemd. Onder anderen zullen in denzelven zitting nemen de heeren *Emile de Girardin*, *Michel Chevalier*, *Vuitry* enz. Het genoemde collegie heeft slechts eene adviserende bevoegdheid.

— De inhoud der aanspraak, waarmede Koningin *Isabella* de Cortes heeft geopend, is thans bekend. H. M. verheugt zich over de haar in de provincien te beurt gevallen ontvangst. Zij heeft aan haren gezant te Rome instructien gezonden voor de bijlegging der tusschen Spanje en den pausselijken Stoel bestaande geschillen. De betrekkingen tusschen Spanje en de overige mogendheden zijn hartelijk en opregt. H. M. vleit zich, dat het geschil met Mexico op eene voldoende wijze zal worden bijgelegd; doch zij heeft maatregelen genomen om zich, des gevorderd, krachtdadig te doen gelden. — Marocco heeft voor de gepleegde rooverijen schadevergoeding verleend. — De expeditie tegen Cochin-China is in overeenstemming met Frankrijk ondernomen. — H. M. beschouwt den binnenlandschen toestand als gunstig. Wetsontwerpen zullen worden ingediend ter organisatie der stedelijke en gewestelijke besturen en tot regeling der drukpers-aangelegenheden. — De aanleg van middelen van gemeenschap, waardoor de openbaren welvaart zoo zeer kan toenemen, zal krachtdadig worden bevorderd.

— De nota, welke gisteren in den *Moniteur* is geplaatst, om het publiek tegen mededeelingen te waarschuwen, welke aan verwikkelingen met het buitenland zouden doen gelooven, schijnt niet dien indruk te hebben gemaakt, welken, zoo als men mag aannemen, de Regering daarvan heeft verwacht. Er worden, onder anderen, velen gevonden, die meenen, dat, als de Regering vroeger met eene verklaring van zoodanige strekking was voor den dag gekomen, daardoor welligt veel kwaad zou zijn voorgekomen. Te dezer zake wordt aangemerkt, dat in een land, waar de drukpers niet vrij is, de Regering eenigermate verantwoordelijk is voor elk dagblad-artikel, 't welk van eene meer dan gewone beteekenis is. Uit dien hoofde kan het van belang zijn, dat het publiek nooit al te lang in de onzekerheid wordt gelaten, en wel het allerminst, als het geldt eene kwestie van vrede of oorlog. In zoodanige gevallen is het in den regel de partij, die den oorlog verkondigt, welke door de volksmenigte het meest wordt geloofd, en alzoo den meesten invloed uitoefent, omdat de krijg aller belangen in de waagschaal stelt. Het zou uit dien hoofde wenschelijk zijn geweest, dat de *Moniteur* eerder had gesproken, en wel terstond op den dag nadat voor het eerst was gewaagd van de mogelijkheid van ernstige botsingen tusschen Oostenrijk, Sardinie, Frankrijk en geheel Europa.

Eene tweede opmerking is, dat de officiële nota niet in allen deele duidelijk is, zoodat het den schijn heeft, als of de Regering de zaken niet bij haren waren naam heeft durven noemen. Inmiddels is men overtuigd, dat de nota vooral groot genoegen zal geven in Oostenrijk, waar men klaarblijkelijk ongerust begon te worden over den toon der parijsche dagbladen.

— Omtrent den heden georganiseerden Raad van toezigt voor Algerie en de Kolonien, moet nog worden medegedeeld, dat dit collegie zal bestaan uit 25 leden, jaarlijks te benoemen bij keizerlijk besluit, op voordragt van den minister. De leden van dien Raad zullen uit hun midden eene permanente commissie benoemen voor de openbare werken, welker aanleg bij ministeriële besluiten zal worden gelast.

De Prins-minister is voorzitter van dien Raad. Als onder-voorzitters zijn benoemd de hertog *de Padoue* en de heer *Barbaroux*, beiden leden van den Senaat. Onder de leden moet ook de hertog *de Valmy* worden genoemd.

LONDEN, 4 December ('s avonds).

De lord-luitenant van Ierland heeft gisteren eene proclamatie tegen het verbond der zoogenaamde Ribands-mannen uitgevaardigd. In dat stuk verkondigt die bewindvoerder, dat hij vernomen heeft, dat in verscheidene streken van Ierland vereenigingen bestaan, welker leden verbonden zijn door eeden of beloften van een oproerigen of verraderlijken aard; dat reeds vele personen leden van die genootschappen zijn geworden, of daarmede in betrekking zijn getreden, zonder te weten, aan welke straffen zij zich daardoor hebben blootgesteld. Diensvolgens verkondigt de lord-luitenant, dat alle dergelijke vereenigingen onwettig zijn, en dat allen, die daaraan deelnemen, zich aan misdaad schuldig maken en als zoodanig gestraft zullen worden; dat hij met al de hem te dienst staande middelen die vereenigingen zal beletten en de deelnemers doen straffen. Tevens is eene belooning van 100 p. st. uitgeloofd voor het bekend maken van elk hoofd, en van 50 p. st. van elk lid der vereeniging.

Volgens de dagbladen van Dublin, is het Riband-verbond in vijf orden verdeeld, te weten: de graafschaps-afgevaardigden, de hoofden in de gemeenten, de hoofden der afdeelingen, de committé-bestuurders, en de gewone Ribands-mannen. Niet alleen in alle oorden van Ierland heeft het verbond zijne takken, maar ook in alle plaatsen van Engeland en Schotland, waar Ieren in grooter of kleiner getal gevestigd zijn. De leden herkennen elkander aan dusgenaamde wachtwoorden, die van tijd tot tijd veranderd worden; zij zijn verpligt om binnen twee uren na hunne oproeping zich op de voor elke afdeeling bepaalde plaats te vereenigen. Ter bestrijding van de noodige uitgaven worden verschillende contributien geheven; voor elk gewoon lid bedraagt de bijdrage 6 stuivers.

De gewapende politie-magt in Ierland, welke de overheden ter hunner beschikking hebben om de uitgevaardigde proclamatie tegen de Ribands-mannen ten uitvoer te leggen en in 't geheel de orde te handhaven, bestaat uit 15000, meest alle uitgelezene en voor hunne betrekking goed berekende manschappen.

— De heer *Gladstone* is den 24sten November, aan boord van een oorlogsvaartuig, te Korfu aangekomen. Hij wordt door zijne echtgenoote, zijne dochter en een secretaris, den heer *Arch. Gordon*, een zoon van lord *Aberdeen*, vergezeld. Zijne komst heeft, zoo als gemeld wordt, vrij wat opschudding op het eiland verwekt.

— Door de aardbeving, die den 11den November in Portugal gevoeld is, zijn in de steden St. Ubes, Alcacer, Grandola en Sines groote verwoestingen aangerigt en ook een aantal menschen omgekomen.

— Te Galway aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 19 November melden, dat het vertrek van eene afdeeling vrijbuiters, behoorende tot de nieuwe expeditie van *Walker* naar Nicaragua, te Mobile van wege het gouvernement der Ver.-Staten werkelijk belet is.

Verder houden deze berigten in, dat de krijgsmagt der mexicaansche constitutionelen, onder aanvoering van den generaal *Blane*, den 15den October een aanval op de hoofdstad Mexico gedaan had, en een eindwegs in dezelve doorgedrongen was, maar, wegens gebrek aan medewerking, had moeten terugtrekken tot Jacobuna. *Zuloaga's* troepen hadden bij die gelegenheid hardnekkig tegenstand geboden, en 400 gesneuvelden, benevens een groot aantal gekwetsten, verloren. Volgens deze berigten, was het geheele land, met uitzondering der hoofdstad, in de magt der constitutionelen, en de spoedige val van *Zuloaga* onvermijdelijk.

— De geruchten omtrent een te verwachten oorlog in Italie, waarover in de laatste dagen door de fransche en oostenrijksche bladen gesproken is, trekken hier de aandacht tot zich, maar vinden niet veel geloof. Een onzer geachte bladen (de *Globe*) merkt heden te dien opzigte aan, dat thans voor zoodanigen oorlog niet meer grond bestaat dan vroeger. „Waarom (vraagt dat blad) zou Frankrijk nu den vrede met Oostenrijk breken? Wat zou het winnen door Europa in een oorlog te wikkelen? Wij hebben een te groot denkbeeld van het instinct van zelfbehoud, hetwelk den Keizer der Franschen bezielt, dan dat wij zouden gelooven dat hij zijnen troon door zoodanige gebeurtenis op het spel zou zetten." Datzelfde blad meent, dat *Mazzini's* plannen, om Italie door middel van een volksopstand te bevrijden, hersenschimmen zijn; dat hij zijn invloed verloren heeft, en dat nieuwe pogingen om een opstand te verwekken even zeker als zijne vroegere mislukken zouden.

— De laatste weekstaat der Eng. Bank, den 1sten dezer opgemaakt, wijst slechts eene geringe vermindering van den voorraad der specie aan, te weten ten bedrage van 4,016 p. st.

In de heden eindigende week hebben de invoeren van goud en zilver uit het buitenland 197,183 p. st. bedragen; de uitvoeren 222,524 p. st.

— De loop der zaak van den heer *de Montalembert* en de berigten omtrent spanning in Lombardije hadden heden eenigen invloed ter beurze; echter bleef de prijs der 3pc gecons. resc. tamelijk vast, 98¼.

's GRAVENHAGE, 6 December.

Bij kon. besluit van den 3den dezer is aan mr. *J. Gratama*, op zijn verzoek, eervol ontslag als burgemeester der gemeente Nijeveen verleend.

— Bij kon. besluit van 1 Nov. is bepaald, dat aan de fabrieken van *photogène-olie*, bij gelijkstelling met de *gazfabrieken*, vrijdom van den accijns op brandstoffen kan worden toegekend.

— Bij Zr. Ms. besluiten van 3 Dec. zijn benoemd: tot raadsheer in het prov. geregtshof in Zuid-Holland, mr. *C. M. van der Kemp*, thans kantonregter te 's Gravenhage, en tot raadsheer in het prov. geregtshof in Limburg, mr. *J. H. Jessé*, thans regter in de arr.-regtbank te Maastricht.

— De commissie van rapporteurs van de Tweede-Kamer, belast met het opmaken van het voorloopig verslag over de voordragt ter wijziging van het belasting-stelsel en van eenige bepalingen der gemeente-wet, welke commissie bestaat uit de heeren *Dullert*, *van der Linden*, *Meeussen*, *van Nispen*, *D. v. Twist*, heeft dit verslag den eersten December vastgesteld. Daaruit blijkt, dat 57 leden aan het onderzoek dezer voordragt in de Afdeelingen hebben deelgenomen.

Verscheidene leden hebben het in de eerste plaats betreurd, dat het onderzoek zoo spoedig en naauwlijks veertien dagen na de indiening heeft moeten plaats hebben.

Uit het verslag blijkt verder, dat de redenering van het bewind, in de memorie van toelichting vervat, uit meer dan een oogpunt is bestreden, voor zoover daarin spraak is geweest van eene *verbetering* in het stelsel van belasting, — van het voortgaan in de *rigting*, in de laatste jaren door de Wetgeving in deze zaak gevolgd, en van de te doene keus tusschen de afschaffing van de gemeente-accijnsen en de Rijks-accijnsen op de eerste levensbehoeften.

Er waren al dadelijk leden, die niet toegaven, dat met de onderwerpelijke voordragten eene verbetering van het stelsel werd bedoeld, — aangenomen, dat er indedaad een stelsel aanwezig was. Enkele leden gingen verder, en konden niet toestemmen, dat in het bestaande stelsel, reeds zoozeer verwrongen en afgebroken, op nieuw eene greep zou worden gedaan. Een grooter aantal leden gingen echter niet zoo ver van de beweren, dat elke verbetering, zonder zich aan de moeilijkheden van de invoering van een geheel nieuw stelsel bloot te geven, ongeraden zoude zijn, vooral na de gevolgen, welke de diep ingrijpende verandering in het bestaande door de afschaffing van den accijns op het gemaal en gedeeltelijk op het geslagt op de geldmiddelen van een aantal gemeenten hebben gehad, terwijl het, bij het aanwezen dezer gevolgen, nutteloos is te onderzoeken, wie daarvan de schuld zoude moeten dragen.

Verscheidene leden ontkenden, dat in de laatste jaren in de zaken van belasting eene vaste rigting is gevolgd; dat, in dit opzigt bij de Regering meer vastheid was bespeurd; dat de belangrijkste veranderingen van de Kamer waren uitgegaan, welke als 't ware de Regering had medegesleept; dat, indien er van eene vaste rigting spraak kon zijn geweest, daarmede zeker niet was bedoeld het behoud of de vermeerdering van de gemeente-accijnsen.

De meeste leden hebben hunne bevreemding te kennen gegeven, dat er thans eene bepaalde keuze zou moeten worden gedaan, ten aanzien der Rijks- en der gemeente-accijnsen. Het is hun voorgekomen, dat op dit oogenblik eene beslissing in dien zin niet noodzakelijk was, en dat zelfs het aannemen der voordragten den weg niet zoude afsnijden om, in welken zin dan ook, voorttegaan. Vermits echter de vraag was gesteld, heeft men gemeend, die te moeten beantwoorden. Een aanzienlijk aantal leden hebben gemeend, dat de keus in een zin

zoude moeten uitvallen, geheel tegenovergesteld aan het gevoelen der Regering, en dat het afschaffen der gemeente-accijnsen nog veel noodzakelijker zoude zijn, dan die der Rijks-accijnsen, omdat al de bezwaren, aan de laatste verbonden, in nog hoogere mate kleven op de eerste. Enkele leden voegden daar nog bij, dat zij gemeente-accijnsen in strijd rekenden met de Grondwet, vermits in geen geval doorvoer, uit- en invoer mogten worden belemmerd; hetwelk bij gemeente-accijnsen zoo zeer het geval is.

Tegenover dit gevoelen stond dat van zeer vele leden, die met de Regering op den thans ingeslagen weg zouden willen voortgaan, en de voorkeur gaven aan afschaffing der Rijks-accijnsen op de eerste levensbehoeften; — vermits het beoogde doel, de algeheele afschaffing der gemeente-accijnsen, toch niet bereikbaar kon worden geacht. Dit laatste gevoelen werd echter almede bestreden, door leden, die zich voorstelden, dat er wel een middel zoude te vinden zijn om een stelsel uitteddenken, 't welk aan de behoeften kon voldoen. De denkbeelden te dien aanzien waren wel uiteenloopend, maar ten opzigte van sommige punten heerschte toch overeenstemming.

Het meerendeel der leden, welke dit gevoelen waren toegedaan, verlangde van de Rijks-accijnsen op de eerste levensbehoeften alleen het behoud van dien op het zout, en de afschaffing van de overige, met eene verhooging op de belasting van het gedistilleerd en den wijn, en de invoering van eene nieuwe belasting op het verbruik van koffij, van thee en van tabak, en oordeelden, dat het invoeren van dergelijke belastingen, die elders bestaan, geene onoverkomelijke bezwaren zoude opleveren.

Het denkbeeld om deze of gene directe Rijks-belasting aan de gemeenten af te staan, ter opheffing der plaatselijke accijnsen, is almede opzettelijk besproken, en scheen in veler oog niet die onvoorwaardelijke verwerping te verdienen, welke het bij de Regering gevonden heeft. Men erkende, dat de *patent-belasting* daartoe kwalijk zoude kunnen dienen, te minder omdat men geen voet zou willen geven tot het bestendigen dezer belasting, welke uit haren aard met alle goede beginselen van staathuishoudkunde in strijd moet worden geacht. Verscheidene leden dachten anders ten aanzien der *personele belasting*, met welker afstand de afschaffing van alle gemeente-accijnsen, met uitzondering van slechts 19 gemeenten, zoude kunnen plaats hebben. Men erkende, dat in de opbrengst van zeven millioenen op eene andere wijze zoude behooren te worden voorzien, en wel door eene verdubbeling van den accijns op het gedistilleerd, welke 3 millioenen zou kunnen opbrengen; eene belasting van koffij van veertien tonnen; eene verbetering van de suiker-belasting, welke voor inlandsch verbruik, in stede van 2, zes millioenen zou kunnen opleveren; eene belasting van den tabak, welke in vergelijking van de opbrengst, die elders wordt genoten, 5 à 6 millioenen zou kunnen opbrengen. Eene belasting op het verbruik der thee werd als minder doeltreffend beschouwd, vermits deze waar reeds bij den invoer met 13 à 14 pc. van de waarde is belast.

Omtrent de gevolgen van het afstaan der personele belasting aan de gemeenten en de wenschelijkheid daarvan, waren de denkbeelden zeer verschillend, ook met het oog op het provinciale belastingstelsel.

Aangenomen, dat er eene Rijksbelasting op de eerste levensbehoeften kon worden afgeschaft, heeft de meerderheid der leden de keus der Regering, om die op de brandstoffen daartoe te bestemmen, gebillijkt.

De vraag, of de schatkist in 1860 een verlies van bijna 25 tonnen, ten gevolge dezer afschaffing, zoude kunnen lijden, is zeer verschillend beoordeeld. Sommigen hebben beweerd, dat dit bedrag hoog was opgegeven, en voor aanzienlijke vermindering vatbaar was. Anderen hebben het gevaarlijk geacht, zich aan dergelijke proef te wagen.

De keus der middelen, om aan het verlies der schatkist van *f* 3,800,000 te gemoet te komen, is in sommige Afdeelingen niet opzettelijk behandeld. Het voorstel om alsnu tot eene billijke perequatie der grondbelasting overtegaan, heeft intusschen verschillende bedenkingen uitgelokt, en is door sommigen voorgedragen als eene verhooging dezer belasting; — en met een regt van 3 pc. voor den overgang van schuldbrieven in de zijdlinie meende men dat slechts gedeeltelijk zou worden voldaan aan datgene, 't welk van de bezitters van rente-gevende waarden, dusgenaamd in portefeuille, zou behooren te worden gevorderd.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer is heden de beraadslaging voortgezet over het *vijfde* hoofdstuk der staatsbegrooting, en bepaaldelijk betreffende de afdeeling der uitgaven voor het onderwijs.

De heer *ten Cate* heeft gemeend te moeten aanmerken, dat de verbetering van het openbaar onderwijs, van de bewaarscholen af, tot het hooger onderwijs, hier te lande zeer langzaam voortgaat. Hij heeft gewezen op den wensch van vele leden, in het voorloopig verslag opgenomen, dat er spoedig eene wettelijke regeling van het middelbaar onderwijs mogt worden voorgedragen; maar ook tevens op de daarbij gevoegde bedenking, dat men, voor het oogenblik, moest afzien van elke poging, om de Regering te nopen tot het indienen van meer omvangrijke voordragten aan de Kamer, dan die, welke thans reeds aan het onderzoek dezer vergadering zijn opgedragen. Hij kon zich, wat hem aangaat, geenszins daarmede vereenigen, en hoopte ook, dat de Regering daardoor niet zou worden afgeschrikt om in de verbetering van het middelbaar onderwijs te voorzien: de behoefte daaraan was te meer dringende, vermits vele ouders, welke aan hunne kinderen eene industriële opleiding willen geven, dezelve buitenslands zenden, en ook omdat het meerendeel der bevolking niet schijnt te beseffen, wat het middelbaar onderwijs is, en wat daarvoor wordt gevorderd.

Het is den spreker voorgekomen, dat, in het belang van de jongelingschap en ook in dat der kolonien, veel te lang is gewacht met eene reorganisatie van de Delftsche-Academie.

Wat het hooger onderwijs betreft, is hem voorgekomen dat ook in dit opzigt nog veel kan worden verbeterd, maar tevens, dat daarmede het langst kan worden gewacht.

Ten aanzien van het lager onderwijs heeft de spreker met de Regering ingestemd, dat in dit belang reeds veel is verrigt en tot stand gebragt, maar hij meende toch te moeten doen opmerken, dat het hier het meest zal aankomen op het personeel der onderwijzers, en dat men het m g betreuren, dat er eene zoo groote behoefte bestaat aan hulp-onderwijzers.

De heer *Hoekwater* heeft het ontijdig geacht, van eene hervorming der Delftsche Academie te spreken, terwijl het bekend is, dat deze zaak een punt van overleg tusschen de ministers van Binnenl. Zaken en van Oorlog uitmaakt. Ofschoon ook hij eene hervorming van die inrigting wenschte, meende hij, dat ten dezen het spreekwoord toepasselijk was, dat de beste stuurlieden aan wal staan. Men moet geheel met de zaken bekend zijn, als men haar aan eene kritiek wil onderwerpen. Naar zijne meening, zijn geenszins al de aanmerkingen, die op de genoemde Academie gemaakt zijn, gegrond. Hij hoopt, dat die inrigting, bij eene eventuele hervorming, de bestemming zal behouden van ambtenaren voor O.-Indie optteleiden; dat zal billijk en regtvaardig wezen. Welke klagten er ook mogen aangeheven worden, hij acht het onbillijk dat zij ook tot de leeraren aan de Academie worden uitgestrekt, en hij had gehoopt, dat die in de memorie van beantwoording wederlegd zouden zijn, vermits die leeraren de algemeene achting genieten. Indien deze klagten gegrond waren, had men de ongeschikte leeraren uit hunne betrekking moeten ontslaan. Daar de klagten over de Academie niet gegrond zijn, vond hij bevestigd door de omstandigheid, dat het getal der leerlingen jaarlijks toeneemt, en nu laatstelijk hooger dan ooit te voren gestegen is.

De heer *van Hoëvell* heeft in 't breede zijne bedenkingen tegen de Delftsche Academie ontwikkeld. De gebreken van die inrigting waren, naar zijne meening, in de eerste plaats toeteschrijven aan haren oorsprong; zij was namelijk aanvankelijk slechts voor de opleiding van burgerlijke ingenieurs bestemd, en eerst later heeft men haar ook dienstbaar gemaakt aan de opleiding van ambtenaren van O.-Indie; alzoo ontbrak de noodige eenheid; zij werd uit heterogene bestanddeelen zamengesteld. Intusschen werd die opleiding tot ambtenaren voor O.-Indie allengs de hoofdzaak. Een tweede misslag was het, dat aan de Academie een monopolie werd verleend, door de bepaling, dat het voor zekere ambtsbetrekkingen noodige radicaal van ambtenaar der 1ste en der 2de kl. alleen aan de Delftsche Academie verkregen kon worden. Voorts was het eene fout, dat van alle jongelieden bij het examen hetzelve gevorderd werd, terwijl in Indie voor verschillende ambten eene groote verscheidenheid van kennis vereischt wordt. Bij dat alles kwam, dat men van den aanvang af steeds met gebrek aan geld te worstelen had; van tijd tot tijd werd er iets bijgevoegd, naar mate men fondsen had; maar het geheel der inrigting bleef gebrekkig. Zoo werd daar wel door een uitstekend geleerde onderwijs in de javaansche taal gegeven, maar het zoo noodige Maleisch werd er slechts als bijzaak behandeld. Het gevolg der gebrekkige inrigtin was, dat over het algemeen weinig lust tot studie bij de jongelieden bestond, en dat het personeel der ambtenaren in Indie weinig verbeterd was. Was het te verwonderen, dat de regts-studien dergenen die aan de Hoogescholen den doctors-graad in de regten verworven hadden, veel leden, als zij daarna gedurende twee jaren zich nog aan de studie der javaansche taal moesten wijden? Naar zijn oordeel had de Delftsche Academie tot dus ver niet aan hare vereischten voldaan, zoo min wat het gehalte, als wat het getal der door haar voor de o. indische dienst te leveren kweekelingen betreft. Hij betreurde het, dat men de inrigting, die in Indie zelf, te weten te Soerakarta, bestond tot opleiding van jongelieden, had opgeheven; men had die nevens de Delfsche Academie moeten laten bestaan en verbeteren.

Verder sprekende van hetgeen hij noodig vond tot verbetering, stelde hij op den voorgrond eene bij de wet vastgestelde hervorming der Delftsche Academie; maar hij wenschte, dat intusschen het monopolie van die inrigting werd opgeheven; dat voor allen, die de vereischte kundigheden bezitten, de gelegenheid werd opengesteld om van den laagsten tot den hoogsten trap opteklimmen, zonder dat daarbij gevraagd werd, waar zij hunne kennis verkregen hadden.

Daarna hebben nog de *v. d. Veen, Zijlker, van Voorthuyzen, Wintgens, Sloet, Mackay, v. Twist*, de ministers van Binnenl. Zaken en van Kolonien en de heer *Stolte* het woord gevoerd, en is de verdere beraadslaging op morgen bepaald.

HAARLEM, 6 December.

Een telegram uit Londen meldt, dat in de kon. proclamatie, die in Britsch-Indie is afgekondigd, ter zake van het aanvaarden van het regtstreeksch bestuur door H. M. de Koningin, bekend is gemaakt, dat lord *Canning*, de tegenwoordige gouverneur-generaal, tot Onder-Koning van dat land benoemd is. Verder wordt in dat stuk aan alle indische Vorsten de getrouwe naleving van de gesloten tractaten toegezegd, en verklaard, dat Engeland geene vergrooting van gebied verlangt; dat alle onderdanen in Britsch-Indie vrijheid van godsdienst en burgerlijke gelijkstelling zullen genieten, met inachtneming van alle lands-gebruiken. Tevens is eene algemeene amnestie verleend aan allen die voor den 1sten Januarij aanst. vreedzaam naar hunne woonplaatsen teruggekeerd zullen zijn, met uitzondering echter dergenen die zich aan moord hebben schuldig gemaakt of moordenaars bij zich verbergen, alsmede van de aanvoerders der opstandelingen die in hun tegenstand volharden.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, den zeer verdienstelijken toonkunstenaar *Ernst Lubeck* te benoemen tot ridder der Orde van de Eikenkroon,

— Zaturdag, 4 Dec., had te Leyden, ten huize van den hoogleeraar mr. *C. J. van Assen*, eene hoogst aandoenlijke plegtigheid plaats. Toen aan den hoogleeraar in den afgeloopen zomer, ingevolge de wet, een eervol emeritaat werd verleend, gevoelden een aantal zijner voormalige leerlingen zich gedrongen om den man, aan wien zij, ten opzigte hunner opleiding, zoo veel verpligt waren, een blijk van hoogachting en erkentelijkheid te schenken. De heeren *G. Groen van Prinsterer, S. J. E. Rau, F. de Greve, D. Tieboel Siegenbeek, J. de Bosch Kemper, A. J. Duymaer van Twist, J. E. van Panhuys, J. C. G. Boot, G. de Vries, S. Vissering, J. E. Goudsmit, C. W. Opzoomer, J. G. Kist, C. J. van Nispen tot Pannerden* en *J. C. de Koning*, leerlingen van den heer *van Assen* uit verschillende tijdvakken, vormden zich tot eene commissie, en gaven van hun voornemen aan de overige oud-leerlingen van den hoogleeraar kennis. Zij mogten zich in eenen ruimen bijval verheugen en meenden voor hunnen leermeester geen meer passend geschenk te kunnen doen vervaardigen dan een voortbrengsel van nationale kunst, waarin het verbond tusschen de regtswetenschap en de klassieke letterkunde werd uitgedrukt.

De dag van 4 Dec. was bepaald om den hoogleeraar dit geschenk aan te bieden. De bovengenoemde commissie begaf zich daartoe naar zijne woning, en de heer *F. de Greve* was bij deze gelegenheid, in eene hartelijke toespraak, de tolk van aller gevoelens. Het was een treffend oogenblik voor den man, die zoo vele jaren onze hoogeschool ten sieraad verstrekte, zich omringd te zien door een aantal zijner leerlingen, die, reeds sedert korteren of langeren tijd in verschillende betrekkingen ten nutte des vaderlands werkzaam, nu een zoo treffend bewijs gaven van de liefde die zij hem toedroegen. De heer *van Assen* gaf dan ook in hartelijke woorden lucht aan het gevoel dat hem op dat oogenblik overmeesterde.

De groep, waarmede men bedoeld heeft het denkbeeld aan te duiden van een innig verbond tusschen de studie der regtswetenschap en die der klassieke letterkunde, beide met gelijke liefde steeds door den heer *v. Assen* beoefend, bestaat uit twee vrouwenbeelden. Het eene stelt voor de *Jurisprudentie*, geheel in ernstige en peinzende houding, met eene hand rustende op eene tafel, waarop men den aanhef van het eerste fragment der XII Tabulae „SI IN IUS VOCAT" leest. Het andere beeld, de *Philologie*, treedt als het ware de Jurisprudentie zusterlijk te gemoet, den linker arm uitstrekkende als om haar te omarmen. In de regter hand houdt zij eene rol, waarop de namen van de twee grootste redenaars der oudheid, *Demosthenes* en *Cicero*, de lievelings-auteurs van den heer *v. Assen*, gelezen worden.

De groep is door den heer *L. Royer*, te Amsterdam, uitnemend fraai in wit marmer bewerkt. De rijkdom der draperien, de reinheid der vormen, het gracieuse in stand en houding maken het tot een voortreffelijk kunstgewrocht, den fijnen smaak van den heer *van Assen* waardig.

De hoogte van het beeldwerk is ruim 0.61 ned. el, de breedte 0.67. Het is geplaatst op een geel gevlamd marmeren socle waarin deze inscriptie gegrift is:

CORNELIO JACOBO VAN ASSEN OPTIMO STUDIORUM SUORUM DUCI DISCIPULI PIENTISSUMI D. D. L. M.

Met dit geschenk is een album aangeboden, bevattende de namen der deelhebbers. (*Leyds. Cour.*)

— Uit Middelburg wordt gemeld, dat aldaar het roodvonk heerscht, en wel in eene zeer hevige mate. Kinderen zoowel als volwassenen worden door die ziekte aangetast, welke zulk een kwaadaardig karakter heeft aangenomen, dat dagelijks daaraan velen bezwijken.

— Voor het dezer dagen te Breda gehouden examen, ter verkrijging van den rang van officier, zijn 103 onder-officieren van verschillende wapens opgekomen. De *Bred.-Cour.* meldt, dat zij allen voldaan hebben, met uitzondering van 14 onderofficieren der inf.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

6 *December* 1858. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	106	⅓	—	Obl. *Goll.* 5 p	80¼	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—	" " 4 "	—	—	.
W. Schuld 2½ "	64 3/16	7/16	64¼	" Met. 5 "	78⅛	¼	78⅛
" . 3 "	78 11/16	—	—	" r.Amst. 5 "	87	⅛	87 1/16
" 4 "	97 15/16	98 1/16	98	" Nat. 5 "	78 7/16	⅝	78½
Amort. Sd. 3 "	92½	¾	—	" 54. 2½ "	39 9/16	⅝	
Handl. Ms. 4½ "	141¾	—	—	Wener Bank *f*	1110	—	—
O. I. Leen. 4 "	—	—	—	" . . "	394	395	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—	" 4 p	336½	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn-Spw. 4½ "	101¼	—	—	Cert. L. B. 5 p	—	—	
M. Weldd. 4 "	—			" *Rots.* 5 "	—	-	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	—	—	—	" 3 "	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—	Geldl. 24.5 p	99⅝	11/16	—
SPANJE.				" 39.5 "	99¼	—	—
Oblig. . . . . 1½ p	30⅛	3/16	—	" 43.5 "	99¼	—	
" . . . . 3 "	45⅞	—	—	" 52. 4½ "	—	—	—
" Bin. 3 "	41⅝	11/16	—	SARDINIE.			
Am.-Schuld	—	—	—	. . . . 5 p	—	—	—
Bew. Coup.	6 1/16	⅛	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig. . . . . 3 p	47 1/16	⅛	—	" Parijs. .	—	—	—
" 1856. 3 "	45¾	13/16	—	ECUADOR.			
" Uitgest. .	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	16 5/16	⅞	—
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & Co. 5 p	106⅜	½	—				
" 5 "	103⅞	104	—	Obl. 6 th. 4½ p	40½	⅝	—
Certif. Obl. 5 "	91⅞	—	—	" Uitg. 2½ "	15	1/18	—
" " 4 "	86 3/16	—	—	GRENADA.			
" *Stglitz* 4 "	85⅞	—	—	Oblig. . . . . 3½ "	20 1/16	¼	—
" N. 4 "	—	—	—	" Uitg. . .	5 13/16	—	—
" 54 5 "	98⅛	¼	—	MEXICO.			
" 55. 5 "	102¼	⅜	—				
" Hamb. 5 "	—	—	.	Oblig. . . . . 3 p	18 5/16	⅜	—
" Lond. 5 "	—	—	—	N.-AMERICA.			
" " 4½ "	98⅞	—	—	Philad. *Hope* *f*	—	—	—
Insch. . 6 "	66⅛	—	—	" Lt. B.	—	—	—
Cert. . 6 "	66¼	—	—	" *Rots.* 6 "	—	—	—
POLEN.				Am. Bankact.	—		—
Aand. 1835. *f*	157½	—	—	Ill. Spw. Aand.	—	—	—
Oblig. . . . . 4 p	81⅞	82	—	" Obl. C.B. 7 "	84¾	—	-
PRUISSEN.				Louisiana 5 p	—	—	—
Oblig. . . . . 4½ p	—	—	—	GRIEKENLAND.			
Aand. 54. 3½ "	208	—	—	Obl. 1825 p.	3½	—	—

Handelm. contant 141¾ à ⅞. Russische spoorweg 80 à ½; volgefourn. dito *f* 244½ à 245½ ; Frans. Oostenr. dito *f* 131 à ½. De 4½ Russische dito 90⅝. Land Warrants 4 13/16. Beleening 3½. Prolongatie 3½. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

J. BRASKAMP, *waarnemend President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De beurs was over 't algemeen flaauwer, met uitzondering van de russische en spaansche fondsen.

Prijzen der Coupons:: Metall. *f* 29,95; Div. in Eng. per £ *f* 11,67½ ; Eng. Russen per £ *f* 11,67½ ; Frans. *f* 55½ ; Belg. *f* 55⅞ ; Pruiss *f* 34 11/16 ; Hamb. Russen *f* 34⅛ ; Russen in Z. R. *f* 34½ ; Pools. in Fl. *f* 27.

MADRID, 4 December. De 3 pc. 43.10; 1½ pc. 31.20.

WEENEN, 6 December. De 5 pc. metall. 85.25; nat. 85.85.

LONDEN, 6 December. De 3 pc. gecons. resc. 98 à ⅛. Mexico 20 à ¼. Spanje 47 à ¼, en 30¾ à 31.

PARIJS, 6 December. De 3 pc. 73 fr. 95; 4½ pc. 96 fr. 30. Spanje 42⅞, en 30⅝.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 6den December 1858.

Madrid,	3/m.	*f* 238	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55 75	à	c.
Bilbao,	——	" 237	à	—	——	2/m.	" 55 37½	à	—
Cadix,	——	" 240	à	—	Londen,	——	" 11 70	à	—
Sevilien,	——	" 237	à	—	——	zigt	" 11 77½	à	—
Lisbon,	——	" 41	à	—	Hamb.,	——	" 35 18	à 19	—
Portà Port	——	" 41	à	—	——	2/m.	" 34 93	à 94	—
Napels,	2/m.	" 80	à	—	Ween.,	6/w.	" 113	à	—
Livorno,	——	" 39 12½	à	—	Augsb.,	——	" 35 50	à	-
Genua,	——	" 45 75	à	—	Frankf.,	——	" 99	à	—
Parijs,	zigt	" 56 18	à 19	—	Petersb.,	3/m.	" 171	à	—
——	2/m.	" 55 68	à 69	—	Rotterd.,	——	" 12½	à	—

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 December. *Tarwe* en *Rogge* onveranderd; 132 ℔ b. *f* 320; 133, 134 ℔ w. b. Pools. *f* 330, *f* 335; 126 ℔ o. b. Pools. *f* 290; 133 ℔ Nassaud. *f* 298; 134 ℔ Lub. *f* 310; 133 ℔ Bovenl. *f* 270; 134 ℔ dito *f* 280. — *Rogge*: 124 ℔ Frans. *f* 192; 125 ℔ Pruiss. *f* 203; 126 ℔ Belg. *f* 193; 124 ℔ Gallatz *f* 191; 114, 116, 119 ℔ Petersb. *f* 170, *f* 174, *f* 176, *f* 180; 116 ℔ Arch. *f* 172; 149/2 ℔ Inl. *f* 192. — *Garst* prijsh.; 112 ℔ n. Deens. *f* 178; 107 ℔ fijne Zweeds. *f* 160. — *Boekweit* onveranderd; 119, 120 ℔ Holst. *f* 188, *f* 190. — *Koolzaad* prijsh.; Deens. *f* 426; Bombay op 9 vat *f* 438, Dec. *f* 459. — *Lijnzaad* in een doen; 110 ℔ Koningsb. *f* 310; 104, 105 ℔ Riga *f* 9½; 100 ℔ Arch. *f* 280; 110, 111 ℔ Calcutta *f* 260.

AMSTERDAM, 6 December. *Raapolie* als voren; ord. cond. *f* 45½; vliegend *f* 44¼; op levering in een doen; p° Mei 1859 *f* 43½ à *f* 43. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31¾; vliegend *f* 30½; p° Maart 1859 *f* 30¾; p° April *f* 31, *f* 31¼ à *f* 31; p° Mei *f* 31½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 36¼.

HAARLEM, 6 December. *Tarwe* *f* 7,50 à *f* 7,60; Zeeuwsche dito *f* 9,50; roode dito *f* 7,75 à *f* 8. *Rogge* *f* 5,75 à *f* 6,20; Zeeuws. dito *f* 6,75. *Haver* *f* 3,25 à *f* 5,25. Chevalier-*garst* *f* 6,25 à *f* 7.

AMSTERDAM, 4 December. Heden is van *Lijnzaad* gedaan 112 l. Taganrok *f* 345.

GRONINGEN, 3 December. *Tarwe* prijsh.; 70 à 74 p. Ommel. *f* 6,70 à *f* 7,30; 72 p. Old. *f* 7,50. *Rogge* 10 c. lager; 68 à 72 p. *f* 5,60 à *f* 6,20. *Boekweit* 10 c. lager; 60 à 64 p. gr. zand *f* 4 à *f* 4,80; 64 p. veen *f* 4,50. *Gerst* 5 à 10 c. lager; 54 à 58 p. n. w. *f* 4,05 à *f* 4,65; 56 à 58 p. zomer *f* 4,25 à *f* 4,55. *Haver* flaauw; 38 à 50 p. dikke *f* 3,15 à *f* 4,35; 36 à 40 p. w. voer *f* 2,80 à *f* 3,40. *Paardenboonen* *f* 6,25 à *f* 6,60. *Koolzaad* bijna zonder handel; *f* 12,50 *f* 13,75. *Gort* grove *f* 7,75 à *f* 8,25.

LEEUWARDEN, 3 December *Boter* *f* 45.

LEYDEN, 4 December. *Boter* *f* 1,07⁵ à *f* 1,20; 2de soort *f* –,92⁵ à *f* 1,05. Aangevoerd 5360 n. p.

ALKMAAR, 3 Dec. Kleine *kaas* *f* 26,50; commissie *f* 31,50; middelb. *f* 33,50. Aangevoerd 63,546 n. p.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 5 December. Den 4den dezer in Texel binnengekomen: *Snip*, Strijbos, Alicante; *Jantina*, de Vries, Setubal; *Emma*, Wilson, *de Vrouw Anna*, van 't Veer en *Visscherij*, Schoonhoven, alle 3 van Londen; de stoomb. *Graaf van Rechteren*, Hull; *Trieste*, Koster, Riga. Gisteren nog: *Vertrouwen*, Dekker, Dy-

...; *Hannah Mary*; Gerrard, Sunderland; en uitgezeild: de stoomb. ... en *Ranger*, beide naar Londen. Wind z. z. w.

AMSTERDAM, 6 December. Den 5den dezer in Texel binnengekomen: *Haren*, Boer, Suriname; *Hemmo Hylico*, Waker, Lissa..., l. v. Kinsale. Niets uitgezeild. Wind z. z. w.

Den 5den dezer in Helvoet binnengekomen: *Paul Johan*, Hul...nga, Batavia, l. v. Brouwershaven; *Hendrika Bartina*, Koster ..., Newjork; *Walborg*, Astruss, St. Martin; *Eensgezindheid*, ...wswaag en *Cygnet*, Boyce, beide van Newcastle; en uitgezeild: de stoomb. *Feijenoord*, Londen. Wind w.

Den 6den Oct. te Tafelbaai binnengekomen: *Edouard Marie*, ...emmers, Cardiff; 10 dito *Beurs van Rotterdam*, de Vos, Rotterdam.

Den 29sten Sept. te Simonsbaai binnengekomen: *Erasmus*, van Heyningen, Londen naar Singapore.

Den 14den Oct. te St. Helena binnengekomen: *Constantia & Elisabeth*, Legel qq., Batavia naar Amsterdam.

Den 5den Nov. te Curaçao binnengekomen: *Riga*, Kramer, Rotterdam; voor 6 dito *Amicitia*, Wygers, Newjork.

Den 23sten Nov. te Napels binnengekomen: *Georgio & Eduardo*, ...varese en *Beduine*, Trapani, beide van Amsterdam; de stoomb. *Rotterdam*, is 26 dito naar Messina vertrokken.

Den 26sten Nov. te Civita Vecchia binnengekomen: *Marie Jeanette*, ...kkes, Rotterdam.

YOUGHAL, 1 December. Het schip *Elisabeth Ruardi*, kapt. ...lthekker, van Rio Grande naar Falmouth, is alhier met gescheurde zeilen en met verlies van bramsteng binnengeloopen, na eene reis van 129 dagen.

237ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

1ste Lijst. N°. 7843, een prijs van *f* 25000. N°. 6470, 1335, 13610 en 14602, ieder een prijs van *f* 1000.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. *J. F. Blaauw* naar Amsterdam, is door den alg. kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te Rotterdam zamengesteld het volgend *twaalftal* van predikanten: DD. *J. M. Kolff*, te Oudewater; *B. J. Adriani*, te Utrecht; *W. P. Scheuer*, te Leeuwarden; *L. W. E. Rauwenhoff*, theol. doct., te Dordrecht; *E. Laurillard*, theol. doct., te Leiden; *J. G. Schuuring*, te Hoorn; *H. P. Berlage*, theol. doct., te Zalt-Bommel; *W. T. van Griethuyzen*, te Harlingen; *J. F. L. Abresch*, te Middelburg; *N. Beets*, theol. doct., te Utrecht; *T. Poortman*, te Zwolle, en *W. B. J. van Eyk*, theol. doct., te Deventer.

*** Ondertrouwd:
'sGRAVENHAGE, 3 December 1858.
Eenige kennisgeving.

PARKER DE JONGE
en
E. AMENT,
Wed. *H. C. Achenbach.*

*** Den 13den October 1858 te CURAÇAO Getrouwd:
Mr. A. M. DE ROUVILLE,
Wedr. van Vrouwe *J. C. A. Lette*, en
M. A. KIKKERT,
Wed. den Heer Mr. *J. Schotborgh Hz.*
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd bij volmagt:
L. A. GALLÉ,
Assistent-Resident te *Soerakarta* Eiland *Java*,
Weduwnaar van *M. C. van Barneveld*, en
W. VAN BARNEVELD.
APELDOORN, 2 December 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te DEVENTER, 3 December 1858.
A. DE TIMMERMAN
en
M. E. M. VAN TONDEREN.

*** Bevallen van eene DOCHTER *E. A. H. LOHMAN*, geliefde Echtgenoot van J. ALBERDA Jz.
GRONINGEN, 1 December 1858.

*** Bevallen van een' ZOON *C. B. DE KOCK*, geliefde Echtgenoot van J. C. VAN DRIEST.
LIENDEN, 2 December 1858.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *A. OVERBEEK — WOUTERS.*
TERHORNE, 2 December 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER de Hoog-Welgeboren Vrouwe *C. M. VAN VREDENBURCH* geboren Barones *VAN LIJNDEN.*
'sGRAVENHAGE, 2 December 1858.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene DOCHTER *GEZINA BARKHAUSEN*, geliefde Echtgenoote van J. H. A. JONKERS.
AMSTERDAM, 2 December 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *ADÈLE VAN DEN BERGH*, geboren *WESTENENG.*
ROERMOND, 3 December 1858.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *A. A. E. H. STEENS ZIJNEN*, geb. *AMPT.*
Huize UILENPUT, 3 December 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *J. MIDDELKOOP — VAN DEN BERG.*
RIJNSBURG, 3 December 1858.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *JEANNETTE VOS*, beviel heden voorspoedig van een' ZOON.
DORDRECHT, 4 December 1858.
N. ROODENBURG.
Eenige kennisgeving.

*** OUDEWATER, 4 December 1858. Bevallen van eene DOCHTER *S. ROLDANUS — KATER.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *N. DEKKER*, hartelijk geliefde Echtgenoote van A. KLUYVER Az. JUNIOR.
KOOG AAN DE ZAAN, 4 December 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *A. P. WIJNANDS*, geliefde Echtgenoot van
HAARLEM, 4 December 1858.
A. L. DYSERINCK.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 71 jaren, mijne geliefde Zuster MARIA CATHARINA KOLFF.
J. VAN SANTEN KOLFF.
ROTTERDAM, 2 December 1858.

*** Den 30sten November 1858, overleed te MAASTRICHT, in den ouderdom van 72 jaren en 9 maanden, de Wel-Edel-Geboren Heer JÉRÔME FRANÇOIS CHAINAYE, Lid der Provinciale Staten, Ridder der Orde van de Eikenkroon.

*** Heden overleed na eene korte ongesteldheid mijnen teederbeminden Echtgenoot HERMAN WILLEM HOZEAS DANNENBARGH, Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier, in den ouderdom van ruim 48 jaren, mij nalatende vier Kinderen.
M. J. MEESTERS,
Wed. *Dannenbargh.*
NOORDWOLDE, den 21sten November 1858.

*** Heden overleed onze veel geliefde oudste Dochter ANNA MARIA, in den jeugdigen leeftijd van ruim 10 jaren.
P. VAN CAMPEN.
HAARLEMMERLIEDE, A. VAN CAMPEN — ROELOFFS.
Spaarnwoude, den 30sten November 1858.

*** Heden ontvingen wij het treurige berigt, dat onze geliefde eenige Zoon GERARDUS CAROLUS PIETER, op reis naar *Batavia*, ten gevolge van een noodlottig toeval in den ouderdom van ruim 18 jaren is overleden.
WAALWIJK, 1 December 1858.
G. C. P. LIETAERT.
J. LIETAERT,
Eenige kennisgeving.
VAN LEEUWEN.

*** Heden overleed alhier, Mejufvrouw J. E. VAN OMMEREN, in den ouderdom van bijna 60 jaren.
NIJMEGEN, den 1sten December 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Zuster ANNA CLARA BOSSERT, in den ouderdom van bijna 69 jaren.
J. J. BOSSERT.
ARNHEM, den 1sten December 1858.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 63 jaren Vrouwe ELANDIA VOS, Weduwe van den Heer *Arend Rooseboom*
MUNNIKKENHOF, bij *Vianen*, 2 December 1858.
Algemeene kennisgeving.

*** EIJERLAND, 2 December 1858 overleed, na eene korte ongesteldheid, onze geliefde Dochter ENGELTJE BRANS, na eenen leeftijd van 25 jaren.
JOHs. BRANS.
P. VAN DER VIS.

*** Heden werd ons ouderhart op het diepst getroffen, door het onverwacht overlijden van onzen hartelijk geliefden Zoon LAMBERTUS, in den ouderdom van ruim veertien jaren.
L. DOEDES Dzn.
CAPELLE OP D'IJSSEL, den 2den December 1858.
M. DOEDES — DOORN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 90 jaren, Vrouwe A. M. BOX DE LA CALMETTE, geboren PELERIN.
MAASTRICHT, den 3den December 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze veelgeliefde Zoon GERRIT, in den ouderdom van 30 jaren.
ROTTERDAM, 3 December 1858.
D. A. SCHUURMANS.
C. SCHUURMANS, RIPPING.

*** Heden ontsliep ons bemind jongste Kindje GERRIT HENDRIK.
A. PIERSON,
Predikant.
ROTTERDAM, 3 December 1858.

*** Door een onverwacht toeval overleed mijn waarde Echtgenoot FRIEDERICH WILHELM MARTENS, in den ouderdom van ruim 47 jaren.
Wed. G. P. MARTENS — HISSINK
DEVENTER, 4 December 1858.

*** Heden nacht overleed na eene langdurige ziekte, tot mijne en mijner kinderen groote droefheid, mijne geliefde Echtgenoote FRANCINA ALVAREZ, in den ouderdom van bijna 43 jaren.
N. J. KAMPERDIJK.
UTRECHT, 4 December 1858.

*** Het heeft den Almagtige behaagd, weder tot zich te nemen, het KINDJE, met welks geboorte wij ons den 2den dezer verheugden.
Jhr. Mr. A. G. VAN VREDENBURCH.
C. M. Baronnes VAN LIJNDEN.
'sGRAVENHAGE, 4 December 1858.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, zoo wel binnen als buiten de stad, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, *Cornelia van der Londt*, Wed. *P. van Veen*, betuigen wij onzen opregten dank.
Uit aller naam,
GOUDA, 3 December 1858.
C. VAN VEEN.

*** Gevoelig voor de menigvuldige bewijzen van liefde en deelneming, gedurende de ziekte als bij het overlijden van mijnen dierbaren Echtgenoot *Jan van der Horst Wz.*, betuig ik door deze mijnen opregten dank.
ARNHEM, 4 December 1858.
Wed. J. VAN DER HORST Wz.,
TEN HONES.
NB. De *Affaire* zal op denzelfden voet worden voortgezet.

*** **UITTREKSEL.**

Bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Haarlem van den acht-en-twintigsten September 1800 acht-en-vijftig, geregistreerd, gewezen bij verstek tusschen ANNA GEERTRUY VAN VELSEN, Huisvrouw van WILLEM KRAMER JUNIOR, zonder beroep, verblijf houdende ten huize haars vaders P. VAN VELSEN Fz., Bloemist te Schooten, Eischeres, verschenen bij den Procureur Mr. WILLEKES MACDONALD, tegen haren Echtgenoot WILLEM KRAMER JUNIOR, Bloemkweeker wonende te Overveen, Gemeente Bloemendaal, Gedaagde niet verschenen is, op grond van Artikel 288 van het Burgerlijk Wetboek, verklaard:

„dat de Eischeres en de Gedaagde zijn gescheiden van „tafel, bed en bijwoning met al de gevolgen door de „Wet daaraan verbonden."

Geschiedende deze bekendmaking uit krachte van het voorschreven vonnis en op grond van art. 828 in verband met art. 811 van het Wetb. van Burg. Regtsv.

Voor Extract Conform,
WILLEKES MACDONALD,
Procureur.

*** Daar door het overlijden van den Heer J. A. VAN EEDEN de betrekking van *Algemeenen Secretaris-Penningmeester der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid* is opengevallen, verzoeken Directeuren van voornoemde Maatschappij allen, die daarvoor in **aanmerking** wenschen te komen, om zich vóór den 1sten Februarij 1859 met *gefrankeerde* Brieven aan te melden bij den ondergeteekende, voorzitter der Maatschappij.
A. H. VAN DER BOON MESCH.
Leyden, 3 *December* 1858.

*** **ATTENTIE.**

Een bekwaam WAGENMAKERS-KNECHT, die het Boeren- en Rijtuigwerk grondig verstaat, zag zich gaarne tegen 1 Maart, doch liefs als *Meesterknecht* geplaatst.

Adres *franco*, Brieven Lett. E., bij de Boekh. C. L. SCHLEIJER & ZOON, te Amsterdam.

*** J. M. VAN MEEUWEN, Instituteur te 's Hage, vraagt zoo spoedig mogelijk een HULP-ONDERWIJZER. Buiten de gewone verpleging is het Salaris naar bekwaamheden, waarvan *franco* voorloopige opgave verlangd wordt.

De ondergeteekenden,

uitmakende het Bestuur van het WAARBORG-GENOOTSCHAP VOOR WEDUWEN, brengen, ingevolge Art. 24 van het Reglement, ter openbare kennis, dat de Wel-Edele Heer H. I. RIETVELD, welke reeds vóór vier jaren, wegens zijne menigvuldige bezigheden, van zijne betrekking als Directeur had verlangd ontslagen te worden, doch, op het uitdrukkelijk verzoek van het Bestuur, daarvan tot heden heeft afgezien, op den eersten dezer bepaaldelijk afstand van die berekking heeft gedaan, zoodat men zich ter vervulling van dien post, met opgaaf van naam, voornaam, beroep en woonplaats, vóór den eersten Januarij 1859, schriftelijk bij Commissarissen kan aanmelden.

Amsterdam, 4 December 1858.

H. R. LINN,
J. E. CLAUSING, } *Commissarissen.*
W. BAARSLAG,
J. TE WINKEL, *Directeur.*

*** *Dijkgraaf en Heemraden van den* ZUIDPLAS-POLDER *in Schieland*, zijn voornemens, op Woensdag den 15den December 1858, des voormiddags ten 11 ure, te Zevenhuizen, in *het Hof van Holland*, in het openbaar, **aantebesteden:**

Het verplaatsen van den BOVEN VIJZEL-MOLEN Lett. M, te Waddinxveen, als ondermolen te Nieuwerkerk aan den IJssel, met bijlevering van de noodige materialen en het graven voor verlenging van den Vijzel-boezem en der Waterleiding.

Waarvan het Bestek 14 dagen te voren ter lezing zal liggen te Gouda in *het Herthuis* en in *den Zalm*; alsmede in de Herbergen der aangrenzende Gemeenten des Polders.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij Dijkgraaf en Heemraden voornoemd, terwijl aanwijzing in loco zal worden gegeven door den 1sten Opzigter N. EXALTO, te Moordrecht, op Maandag den 13den December 1858, des voormiddags ten 9 ure.

PURGATIVE EN ZUIVERENDE PILLEN VAN CAUVIN, CODEX N°. 534.

Apotheker, *Place de l'Arc de Triomphe*, 10, *te Parijs.*

Deze Plantaardige **PILLEN** bevorderen de spijsvertering, zijn verzachtend, zuiverend en het gemakkelijkste en doeltreffendste van alle Purgeermiddelen. Zij worden algemeen aangewend tegen de volgende ongesteldheden: Verstoppingen, Gal, Slijm, Scheele Hoofdpijn, Aamborstigheid, Verkoudheid, Pijnen, Ontsteking der Maag, Dauwworm, Kwade Vochten. De Doozen kosten *f* 1,20 en *f* 2,—

Hoofddepôt voor Nederland bij *H. H. Uloth*, Apoth. te Amsterdam; Depôt bij de Apoth. Alkmaar, *Brongers*; Arnhem, *Romein*; Breda, *Janssen*; Delft, *van Riel*; 's Hage, *van Renesse*; Middelburg, *v. d. Kamer*; Rotterdam, *van Santen Kolff*; Utrecht, *Grootendorst*. In de overige steden worden Depôthouders gevraagd. Brieven *franco*.

*** Bij KAAS & VAN OMMEREN, Boompjes, Wijk 1, N°. 15, te Rotterdam, zijn te bekomen: *India* PALE ALE, *Scotch* ALE, *London & Brownstout* PORTER, op Fust en Bottels.

*** Men verlangt tot oprigting eener School, op billijke voorwaarden, eenige SCHOOLMEUBELEN overtenemen. Met opgave van prijs enz., adressere men zich *franco*, onder de Letters V. V., bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE, te Arnhem.

*** **HOUTVERKOOPING te SASSENHEYM**, op den Huize *Rusthof*, Donderdag den 9den December 1858, des voormiddags ten 10 ure, van Esschen en ander HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING, op 't Huis te Manpad onder Heemstede, Vrijdag 17 December 1858, van eene *groote partij extra zwaar* ESSCHEN- en ELZEN HAKHOUT, mitsgaders eenige *extra zware* EIKEN- en IEPEN BOOMEN.

*** **HOUTVERKOOPING,**

op het Kasteel *Endegeest* en den Huize *Rijngeest*, te Oegstgeest, op Dingsdag den 11den Januarij 1859, des voormiddags ten 10 ure, van zwaar Esschen, Elzen en Willigen HAKHOUT, Esschen en Zware Abeelen STAMMEN en eene groote partij Eiken BOOMEN.

(*Te betalen* 2 *Augustus* 1859.)

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Rooswijk* onder Velsen op Vrijdag 17 December 1858, 's morgens 10

ure, van eene groote partij HAKHOUT; op genoemde Hofstede zijn te KOOP: uitmuntende verplantbare ASPERGEPLANTEN, aldaar te zien en te bevragen.

DE PROEF-AFLEVERING VOOR 1859

VAN DEN

BAZAR,

Tijdschrift voor Dames-Handwerken en Modes,

is thans bij de voornaamste Boekhandelaars ter inzage te bekomen. Genoemd **MODE-JOURNAL** is thans zoo belangrijk, dat het de vergelijking kan doorstaan met de beste Parijsche Mode-Journalen, terwijl de prijs de helft minder is. De Directeur van ***le Moniteur de Modes***, de voornaamste inrigting van dien aard, zendt de **Modeberigten** en **Platen** over, nog vóór die te Parijs het licht zien.

Men ontvangt in den ***Bazar*** een **schat van Patronen**, voor **allerlei vrouwelijke Handwerken.** Een groot aantal **Snijpatronen**, op de natuurlijke grootte, voor MANTELS, MANTILJES, KLEEDJES, enz., enz., zoowel voor kinderen als volwassenen. **12 Modeplaten**, waaronder ***twee*** met de ZOMER- en WINTER-MODELLEN.

De Maandelijksche Aflevering van den ***Bazar*** kost **30 Cents.**

FEESTGESCHENK VOOR DAMES.

Bij F. C. BÜHRMANN komt heden uit:

AUSGEWÄHLTE GEDICHTE von *HEINRICH HEINE.* *Met Portret* 252 bladz. in keurig linnen band . . . . *f* 2,—.

Hetzelfde verguld op plat en sneê . . . . . » 2,25.

Daar de gedichten van *Heine* niet allen geschikt zijn der Dames en jonge lieden in handen te geven, heeft de Uitgever gemeend het schoone geslacht geen ondienst te bewijzen, met daaruit eene keurlezing te geven. Bijzonder geschikt wat inhoud en uiterlijk betreft tot feestgeschenk voor jonge Dames.

BOUWKUNDE.

P. VAN CAMPEN, *grondbeginselen der* **Bouwkundige rekenkunde**, 2[de] geheel verbeterde druk, door M. H. PIMENTEL, met 8 uitslaande platen, post formaat . . . . *f* 1,80.

De eerste druk heeft f 4,20 gekost.

LOGARITHMEN.

J. S. SPEIJER, *Tafel der gewone of Briggiaansche* **Logarithmen**, van 1 tot 101,100, *met eene verklaring van het gebruik*, gr. 8°. . . . . *f* 2,—.

DECLAMATIE.

OUWERSLOOT en **LASTDRAGER**, *Nieuwe Bloemen van Nederlandsche* **Dichtkunst**, *bijzonder voor de* **Declamatie**, verzameld uit hedendaagsche Dichters. 2[de] vermeerderde druk, met 5 staalplaten, in fraai linnen band . . . . *f* 1,80.

Idem, zonder platen, ingenaaid. . . . . . » —,90.

IMMERZEEL Jr. *Gedichten bijzonder voor de* **Declamatie**, verzameld uit hedendaagsche Dichters. 2[de] druk met platen en fac-similes, in carton . . . *f* 2,25.

Idem, zonder platen ingenaaid . . . . . . » —,75.

Bij JOH. NOMAN en ZOON te Z.-Bommel en alom te bekomen.

*** Bij BROESE en COMP., te Breda, komt heden van de pers:

DE TAKTIEK IN VOORBEELDEN, bijzonder met het oog op gevechten om terreinvoorwerpen, bijeengebragt door A. SEUBERT, Kapitein bij het Wurtemb. 6de Reg[t]. Inf. Uit het Hoogduitsch vertaald door *E. H. Brouwer*, Bibliothekaris bij de Koninklijke Militaire Akademie. 1 Deel in 8°., groot 376 blz.. met uitvoerigen inhoud en 83 Houtsneê-Figuren ter opheldering der voorbeelden. à *f* 3,00.

Dit Werk voorziet in eene sedert lang gevoelde behoefte, om namelijk bij de voorstelling der taktische regelen dadelijk de toepassing in voorbeelden te hebben. Het is even geschikt tot zelfoefening, als dienstig voor den Onderwijzer, en tevens onmisbaar voor den Leerling, om door de ontwikkeling van het voorbeeld den regel duidelijker te begrijpen; voorts is het Werk eene belangrijke bijdrage tot de krijgsgeschiedenis, door het hier bijeenvinden van een groot getal verschillende krijgsfeiten, behoorlijk naar hunne soort gerangschikt en uit de beste bronnen, — de voornaamste militaire Schrijvers, — bijeenverzameld.

DE DECEMBER-AFLEVERING VAN HET

CHRISTELIJK ALBUM.

Bevat: Ons altaar den Heer gebouwd aan het einde van het jaar, door C. HOOIJER. — Oudejaars-overdenking, door J. H. SONSTRAL. — Jezus liefde voor het Huisgezin te Bethanië, door J. HARTOG. — De Koestal, door J. HERMAN DE RIDDER. — Rabbi MEIER, bij den dood zijner Zonen.

Met eene groote fraaije Staalplaat, voorstellende: *Jezus wandelende op de Zee.*

Elke Maandelijksche-Aflevering kost slechts **25** Cents.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen, eene hoogst belangrijke Brochure:

EENE STEM UIT BADEN,

OVER GEVANGENIS-HERVORMING IN NEDERLAND,

door Dr. *K. RöDER*,

Hoogleeraar in de Regten te Heidelberg, Eere-Lid van het Genootschap tot zedelijke Verbetering der Gevangenen.

(*Uitgegeven van wege het Hoofdbestuur van dit Genootschap.*) Prijs 25 Cents.

*** Bij J. J. WEEVERINGH, te Haarlem, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. HET WATER.

WAT HET IS, WAT HET DOET, EN WAARTOE HET DIENT

DOOR

E. A. ROSSMÆSSLER.

VERTAALD DOOR

T. C. Winkler.

Met zeven gelithographiëerde Platen en vele in den tekst gedrukte houtsneê-figuren, in fraai in steen gegraveerd omslag. Prijs . . . . *f* 6,—

II. De Bijbel, de Koran en de Veda's

TAFEREEL VAN BRITSCH-INDIE EN VAN DEN OPSTAND DES INLANDSCHEN LEGERS ALDAAR.

DOOR

D. C. STEYN PARVÉ.

MET EENE VOORREDE VAN

Professor **P. J. VETH.**

Eerste Deel, met het Portret van den Generaal HENRY HAVELOCK, prijs . . . . *f* 3,75

Het tweede deel, waarvan het eerste stuk, met het Portret van Sir COLIN CAMPBELL, reeds verschenen is, zal weldra geheel kompleet zijn en nog bevatten **eene uitvoerige Schetskaart van** Britsch-Indie.

III. EEN BANKBILJET VAN DUIZEND GULDENS.

Blijspel met Zang in Twee Bedrijven,

DOOR

A. RUYSCH.

Bekroond door de Koninklijke Maatschappij van Letterkunde „het Nederlandsch Kunstverbond" te Antwerpen.

TWEEDE DRUK.

Met fraai geïllustreerd omslag. Prijs . . . . *f* 0,75

IV. A. S. RAREY,

Het geheim om Paarden te temmen.

UIT HET ENGELSCH VERTAALD EN MET VELE AANTEEKENINGEN VERMEERDERD DOOR

D. C. STEYN PARVÉ.

Met gelithographieerd omslag. Prijs . . . . *f* 1,25

V. HANDWOORDENBOEK

DER

NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN

DOOR

CORSTIAAN DE JONG.

VERTAALD EN BEWERKT NAAR

FLEISCHHAUER'S PHYSIKALISCHES LEXICON.

EERSTE AFLEVERING.

Dit werk zal kompleet zijn in ongeveer 32 maandelijksche Afleveringen van 24 bladzijden of 48 kolommen zeer kompressen druk in 4°. formaat, de inhoud bevattende van bijna 80 bladzijden gewoon gr. 8°.

De prijs van elke Aflevering is . . . . *f* 0,40.

*** Bij J. SCHUITEMAKER te *Purmerende*, ziet het licht:

ALMANAK

VOOR

PROTESTANTSCHE NEDERLANDERS,

voor 1859,

ONDER REDACTIE VAN

Alb. van Toorenenbergen,

MET TWEE KEURIGE STAALGRAVURES EN RUIM 200 BLADZIJDEN DRUKS IN POSTFORMAAT.

INHOUD. *Kalender.* De Schrift en de negentiende eeuw, door Alb. van Toorenenbergen. — Wat zegt het, het Evangelie te prediken aan alle creaturen? door Hieronymus van Alphen. — Het eeuwig Evangelie, naar Aldegonde. — Onze sterkte, door C. S. Adama van Scheltema. — Luther te Leipzig. Strijd en zege, door W. Th. van Griethuysen (met eene plaat). — De grootste martelaar, door H. Mohrman. — Philippus Melanthon en Philippus van Hessen, door D. H. Meijer. — Wie zijn ketters? naar Eichler. — De 19de April 1529 en 1569, door Anonymus. — Bladvulling. — Adventslied naar Paul Gerhard, door C. S. Adama v. Scheltema. — Albert van Mentz, door J. H. Sonstral. — Reliquiën, door H. Mohrman. — Een katholiek Martelaarslied voor Protestantsche Nederlanders, door R. Bennink Janssonius. — De pauselijke onfeilbaarheid en paus Liberius, door E. J. Diest Lorgion. — Eene waarlijk heilige daad, door M. A. — Er is een geest, door Anna. — Petrus Waldus, door J. H. Maronier. — De kracht der zwakke, door S. J. van den Bergh. — Eene getuigenis der Waarheid, door C. D. Viehoff. Fragmenten eener verhandeling over het oude Grieksche Spreekwoord: *Sileni Alcibiadis* of *schijn bedriegt*, van Desiderius Erasmus, door J. Bouman. — Johannes Satorius. — Groningen verraden, door Julius. — De Spanjaarden te Naarden, door K. N. Meppen. — Twee slagtoffers van Rome (met eene plaat tegenover den titel) door Trofimus. — De Hagepreek. Eene bladzijde uit de geschiedenis der Kerkhervorming in Nederland, door H. Mohrman. — Willem de derde, Prins van Oranje, 1688, door Erica. — De komst der eerste Jezuïten in ons vaderland en de gevolgen daarvan, door Andreas. — Bladvulling. — Aan Neêrlands Protestanten, ter zake van den door Rome aan den Joodschen huisvader Mortara gepleegden kinderroof, door A. L. Lesturgeon. — Frankrijks krijgers in Rome. Aan Italië, door R. C. A. Römer. — Een woord van waarschuwing en opwekking voor onzen tijd, door L. Lammers. — Een woord van Coquerel.

In netten stevigen Omslag **75 Cent;** in geperst linnen band ***f* 1.15;** in prachtband, verguld op snede, in koker ***f* 1.60.** — De Jaargang 1858 60 Cent, 90 Cent en *f* 1.40.

Van de 4 Jaargangen 1854—1857, *te Utrecht uitgegeven, zijn nog enkele Exemplaren voorhanden, te zamen à f* 1.25, *gebonden à f* 2.—

*** A. B. VAN DER VIES, J. W. MIJNSSEN en OTTO VAN DER VIES, Makelaars, zullen op Dingsdag 21 December 1858, 's morgens te 10 ure, in den *Garnalen Doelen*, op den Cingel te *Amsterdam*, Verkoopen: Een exquis partijtje

JAPANSCHE EN CHINESCHE GOEDEREN,

als: Supra fijne Lakwerken, 150 douz. blaauw Japansch Porselein, Vazen, Chineesch Porselein, Graslinnen; Ananas en Bananen Zakdoeken, Foulards, Zijden Crêpe Doeken, Zijden Damasten, Zijden Dekens enz., enz.

Alles breeder bij Notitie en van af Zaturdag 18 December in den *Doelen* te zien.

*** Alom is thans te ontbieden:

De **tweede druk der**

WENKEN

OPZIGTELIJK

MODERNE THEOLOGIE.

Prijs 30 Cents.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.